

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
(ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ) ОСВІТИ
В УКРАЇНІ**

**Матеріали XXIII Всеукраїнської науково-практичної
конференції з міжнародною участю**

(Тернопіль, 21–22 травня 2026 року)

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2026

УДК

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай

Сучасні тенденції та перспективи розвитку вищої медичної (фармацевтичної) освіти в Україні : матеріали XXIII Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнародною участю (Тернопіль, 21–22 трав. 2026 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського МОЗ України. – Тернопіль : ТНМУ, 2026. – 254 с.

Матеріали надруковано в авторській редакції. Автори публікацій несуть повну відповідальність за точність наведених фактів, цитат, даних, відповідної галузевої термінології, власних імен та інших відомостей.

© ТНМУ, «Укрмедкнига», 2026

процес і підвищує мотивацію здобувачів освіти. Міждисциплінарна інтеграція фармакології з клінічними дисциплінами забезпечує практичну спрямованість підготовки майбутніх лікарів.

Список літератури

1. Шульгай А. Г., Федонюк Я. І., Мудра А. Є., Олещук О. М. Міждисциплінарна інтеграція як складова проблемно-орієнтованого навчання у медичному університеті // Медична освіта. 2018. № 4. С. 113–116.
2. Xu M, Luo Y, Zhang Y, Xia R, Qian H, Zou X. Game-based learning in medical education. *Front Public Health*. 2023 Mar 3;11:1113682. doi: 10.3389/fpubh.2023.1113682. PMID: 36935696; PMCID: PMC10020233.
3. Li Q, Qin Y. AI in medical education: medical student perception, curriculum recommendations and design suggestions. *BMC Med Educ*. 2023 Nov 9;23(1):852. doi: 10.1186/s12909-023-04700-8. PMID: 37946176; PMCID: PMC10637014.
4. Fasinu PS, Wilborn TW. Pharmacology education in the medical curriculum: Challenges and opportunities for improvement. *Pharmacol Res Perspect*. 2024 Feb;12(1):e1178. doi: 10.1002/prp2.1178. PMID: 38361337; PMCID: PMC10869893.

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

**І.П. Дунаєва, О.В. Кривошопка, О.І. Паутіна, О.М. Дорошенко,
О.М. Шаповал**

Харківський національний медичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. Важливе місце у формуванні професійних компетентностей майбутнього лікаря посідає фармакологія як фундаментальна дисципліна, що забезпечує підґрунтя для раціонального вибору лікарських засобів (ЛЗ) у клінічній практиці. Значний обсяг навчального матеріалу, швидке оновлення фармакотерапевтичних рекомендацій та необхідність інтеграції з клінічними дисциплінами зумовлюють потребу у вдосконаленні навчально-методичного супроводу викладання фармакології із використанням сучасних освітніх технологій.

Основна частина. Оптимізація викладання фармакології передбачає комплексне оновлення навчально-методичних матеріалів із урахуванням принципів системності та практичної спрямованості навчання. Важливим компонентом є розробка структурованих навчальних матеріалів, які містять тематичні алгоритми вибору ЛЗ, схеми фармакотерапії та узагальнюючі таблиці. Така організація навчального контенту сприяє формуванню у студентів цілісного розуміння механізмів дії препаратів і особливостей їх клінічного застосування. Ефективність навчання підвищують проблемно-орієнтований підхід і кейс-метод, які активізують аналітичне мислення, формують навички оцінювання ефективності лікування, визначення показань і протипоказань та прогнозування побічних реакцій. Важливою складовою сучасного навчально-методичного супроводу є впровадження цифрових освітніх ресурсів. Використання електронних навчальних курсів, інтерактивних презентацій, тестових платформ і візуалізованих схем механізмів дії препаратів дозволяє підвищити доступність навчального матеріалу та інтенсифікувати освітній процес. Практична спрямованість викладання фармакології досягається шляхом міждисциплінарної інтеграції з клінічними дисциплінами. Включення до навчального процесу клінічних прикладів, аналізу протоколів лікування та розбору типових помилок фармакотерапії дозволяє наблизити теоретичний матеріал до реальних умов професійної діяльності. Додатковим елементом удосконалення викладання фармакології є використання активних методів навчання, зокрема роботи у малих групах, обговорення дискусійних питань, тестових тренінгів та аналізу ситуаційних задач. Це сприяє розвитку клінічного мислення, покращує засвоєння навчального матеріалу та стимулює пізнавальну активність студентів. Поєднання різних форм організації навчання дозволяє підвищити ефективність підготовки майбутніх лікарів та забезпечує формування професійних компетентностей.

Висновки. Удосконалення навчально-методичного супроводу викладання фармакології є важливою умовою підвищення якості підготовки здобувачів вищої медичної освіти. Використання проблемно-орієнтованого навчання, клінічних кейсів, цифрових освітніх ресурсів і активних методів сприяє кращому засвоєнню знань та розвитку клінічного мислення. Міждисциплінарна інтеграція забезпечує практичну спрямованість викладання фармакології та формування навичок

раціональної фармакотерапії. Використання активних методів навчання підвищує пізнавальну активність здобувачів освіти та сприяє формуванню професійних компетентностей майбутніх лікарів.

Список літератури

1. Zagaar M, Boedeker PJ, Love SJ. PharmaCORE: Optimizing medical pharmacology education with an innovative instructional dashboard. *Med Teach.* 2024 Nov;46(11):1404-1406. doi: 10.1080/0142159X.2024.2342540.
2. Guilding C, Kelly-Laubscher R, White P. The future of pharmacology education: a global outlook. *Expert Rev Clin Pharmacol.* 2024 Jan-Jun;17(2):115-118. doi: 10.1080/17512433.2024.2302602.
3. Aloum L, Ibrahim H, Rajasekaran SK, Alefishat E. Open-Access Web-Based Gamification in Pharmacology Education for Medical Students: Quasi-Experimental Study. *JMIR Med Educ.* 2025 Dec 5;11:e73666. doi: 10.2196/73666.

ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ

Н.О. Лисенко¹, А.А. Берестова²

¹Харківський національний медичний університет,

²Національний фармацевтичний університет

Вступ. Сучасне суспільство потребує фахівця нового типу – креативної, всебічно розвиненої особистості, здатної до логічного мислення, прийняття рішень у складних умовах і системного опрацювання знань. У цьому контексті особливої актуальності набувають інноваційні освітні технології, зокрема проблемне навчання [1]. Його витоки сягають античної традиції (сократівський діалог), а подальший розвиток пов'язаний із ідеями Дж. Дьюї («навчання через діяльність») і Дж. Брунера (самостійне здобуття знань). Попри значну увагу до проблемного навчання сучасних вітчизняних педагогів, недостатньо розробленими залишаються питання створення фахово орієнтованих проблемних кейсів для викладання латинської та української мов у підготовці майбутніх медиків і фармацевтів.

ЗМІСТ

<i>П.Г. Лихацький, А.Г. Шульгай, Т.Г. Бакалюк, А.І. Машталір, В.Б. Радчук</i> РОЗВИТОК МАГІСТЕРСЬКОЇ ОСВІТИ У СФЕРІ ПРОТЕЗУВАННЯ- ОРТЕЗУВАННЯ: ДОСВІД СТВОРЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ.....	3
<i>Р.П. Кліманський</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМИ mhGAP В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА КАФЕДРІ ХІРУРГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН.....	13
<i>Р.П. Кліманський, П.Г. Коваленко, Р.Г. Гаращенко</i> ІНТЕГРАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ.....	16
<i>М.І. Швед, С.М. Геряк, Л.П. Мартинюк, Л.В. Левицька, О.Б. Сусла, С.Й. Липовецька, О.А. Прокопович, О.Л. Сидоренко</i> ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ СТУДЕНТІВ VI КУРСУ ЗА ФАХОМ ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА.....	18
<i>Т.А. Khotazyuk</i> IMPROVING MEDICAL EDUCATION IN THE INTRODUCTION TO CLINICS.....	20
<i>О.А. Прокопович, М.І. Швед, Л.П. Мартинюк, Л.В. Левицька, О.Б. Сусла, С.Й. Липовецька, О.Л. Сидоренко</i> ДИДАКТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ПРИНЦИПІВ МЕТОДУ HARKNESS У СИСТЕМІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	22
<i>В.М. Лехан, Л.В. Крячкова, М.І. Заярський</i> НОБЕЛІВСЬКІ ВІДКРИТТЯ У ВИКЛАДАННІ ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАУКОВОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ...	25
<i>І.Ф. Дуюн</i> ВИКОРИСТАННЯ ОСВІТНИХ ПЛАТФОРМ ДЛЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ: МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ АСПЕКТ ТА ПРАКТИЧНИЙ ДОСВІД.....	28
<i>А.В. Бондарева, С.О. Стеценко</i> ІНТЕГРАЦІЯ МОЛЕКУЛЯРНО-БІОХІМІЧНИХ КЕЙСІВ У ВИКЛАДАННЯ БІОЛОГІЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	30

<i>Л.В. Журавльова, В.О. Федоров, Ю.К. Сікало</i> ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ СИМУЛЯЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПІДГОТОВЦІ МЕДИЧНИХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	33
<i>О.М. Касьянова, А.Г. Разумна</i> РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНОГО КОУЧИНГУ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	36
<i>Н.Я. Потіха</i> ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ ДОКАЗОВОЇ ЛАБОРАТОРНОЇ МЕДИЦИНИ ЯК КЛЮЧОВА СТРАТЕГІЯ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН КЛІНІКО-ЛАБОРАТОРНОГО СПРЯМУВАННЯ НА КАФЕДРІ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ І ЛАБОРАТОРНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТНМУ	39
<i>І.П. Дунаєва, О.В. Кривошапка, О.М. Шаповал, О.І. Паутіна, О.М.Дорошенко</i> ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ПІДХОДИ У ВИКЛАДАННІ ФАРМАКОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ	41
<i>І.П. Дунаєва, О.В. Кривошапка, О.І. Паутіна, О.М. Дорошенко, О.М.Шаповал</i> УДОСКОНАЛЕННЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО СУПРОВОДУ ВИКЛАДАННЯ ФАРМАКОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	43
<i>Н.О. Лисенко, А.А. Берестова</i> ПРОБЛЕМНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ ТА ФАРМАЦЕВТІВ.....	45
<i>Т.П. Ніколаєнко-Камишова, І.В. Василевська</i> ЗАЛУЧЕННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ ЗА ФАХОМ «ЗАГАЛЬНА ПРАКТИКА – СІМЕЙНА МЕДИЦИНА» ДО КЛІНІЧНИХ РОЗБОРІВ ТА КОНСИЛІУМІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	47
<i>С.О. Матвієнко, Т.О. Філонова</i> СУЧАСНА МОДЕЛЬ КУРАТОРСТВА В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ-ПЕДІАТРІВ	50

Підписано до друку 11.05.2023. Формат 60×84/16. Гарнітура Times.
Папір офсетний № 1. Друк офсетний. Ум. др. арк. 14,42. Обл.-вид. 15,20.
Тираж 100 пр. Зам. № 55.

Видавець і виготівник
ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені
І. Я. Горбачевського МОЗ України». Майдан Волі, 1, м. Тернопіль, 46001, Україна.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 7242 від 20.02.2021 р.